

Mika Kristian
Ahlfors

HUNAHPÚ MAYALAINEN

Ensimmäinen koodeksi – pääkallopallo

Hunahpú Mayalainen

Tee rohkeutesi, niin teet oikein...
Vastaus löytyy itsestäsi.

Mika Kristian Ahlfors

Hunahpú Mayalainen

Ensimmäinen koodeksi – pääkallopallo

© 2011 Mika Kristian Ahlfors
Kuvitus: Mika Kristian Ahlfors
Päällys ja taitto: Books on Demand GmbH
Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi
Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-498-902-2

Sisällysluettelo

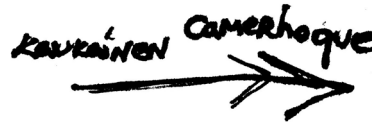
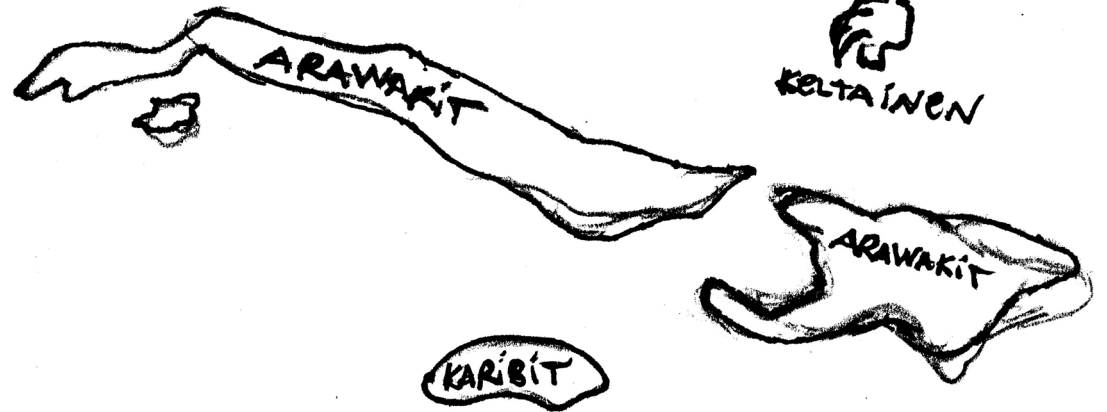
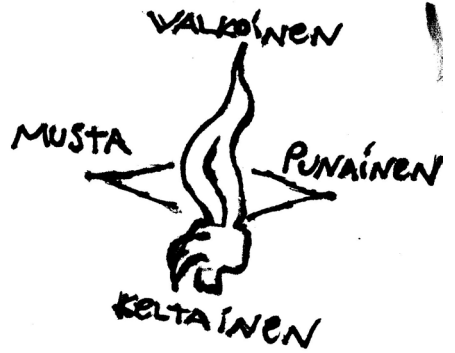
Luku Tyhjyyttä	13
Jumalanpalvelus	13
Luku yksi	18
Cuicuilco, Hunahpú Mayalainen	18
Luku kaksi	23
Uhripappi Pacam	23
Matka Mayamaahan	27
Luku kolme	29
Pakolainen jumalsetänä	29
Lintukansan rämeikkö	30
Kipinäväijy	34
Luku neljä	39
Huasteekit - Höyhensukkia ja teroitettuja hampaita	39
Luku viisi	47
Totonaakit - Ikuisesti hymyilevä kansa	47
Kukulkanin ilmestys	51
Luku kuusi	55
Mayamaan portti, Bahlam K'in	55
Luku seitsemän	75
Rauhaton alankomaa	75
Kaurinjahti	84
Tikalin kuningas Nun Bak Chak valloittaa Dos Pilasin	88
Puuttuvat sateet kiristävät alankokansojen tunnelmaa	90

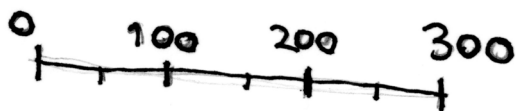
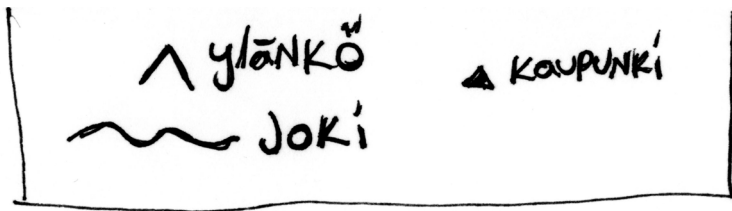
Luku kahdeksan	96
Pok A Tok – erä pääkallopalloa	96
Toinen karsinta- <i>K'in</i>	106
Sulkasarja	108
 Luku yhdeksän	 115
Suuri ja mahtava Tikal	115
Pienet vikkelät totonaakit	116
Pok A Tok pääkallopallo, Väli-erät	129
Loppuottelu	134
Pacal Suuren matka Xibalbaan	139
 Luku kymmenen	 144
Sodan airue Lahun Chan	144
Chilam Balamín akatemía	148
 Luku yksitoista	 152
Saalin valtakunta	152
Jumalkuningas K'ak Tiliw Chan Chaak	158
 Luku kaksitoista	 163
Tulenherra Ixbalanquen vakooja	163
Vinac-Bam, lautturin tarinat	167
Kaukainen Camerhogue	171
Lepakkoruhtinas Ich Ak-K'ak ja Kirvessota	174
Keihäsrauskun pyrstöpiikki	175
 Luku kolmetoista	 178
Takaisin totonaakkien maahan	178
Pahamaineinen räme	186
 Luku neljätoista	 193
Teotihuacan, Jumalten kaupunki	193

Luku viisitoista	204
Zapoteekkikäskynhaltija Tohil	204
Orja Puhuy Mapuchelainen	208
 Luku kuusitoista	 216
Takaisin Yucatanille	216
 Luku seitsemäntoista	 222
Usumacinta värjäytyy punaiseksi	222
Naapurit uhmaavat mahtavaa Tikalia	226
Lopun alku	228
Sotaisa rotu	233
 Luku kahdeksantoista	 242
K'in jolloin kuningas kuolee	242
Kolmen kukkulan vyörytys	252
K'ak Tiliw kääntää jälleen viittansa	255
 Luku yhdeksäntoista	 262
Matka maailmanreunalle.	262
Olmeekkien viimeinen leiri	266
Viimeinen palloveli	281
Xibalban vitsaukset	285
Selkävaivoja	287
 Luku kaksikymmentä	 292
Aurinkokuninkaan paluu	292
Ah K'in Xochicalco	295

Andia KARTTA#1

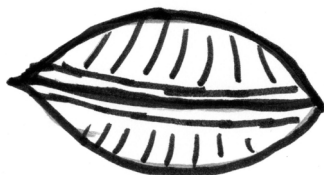

UNAHPU' LANDIA KARTTA 2

Luku Tyhjykkä

Jumalanpalvelus

Uhripappi Pacam kiipesi soihtu kädessään raskain askelin ylös pyramidin portaita, jotka kumahtelivat astuessa, kuin suuret kastepisarot olisivat putoilleet. Raput kimmelsivät aamukastetta kuin hikoilisivat suuren K'in koittaessa. Pappi oli kauttaaltaan kehomaalin peitossa, väriksi hän oli valinnut punaisen ja mustan juovikkaan raitakuviointiin. Yllään hänellä oli jadehahmoilla koristeltu lannevaate. Uhripapin viitta hulmusi tuulessa, ja ylöspäin kiivetessä juovikkuus loi luikertelevan, jumalallisen liikehtimisen kohti taivasta pitkin pyramidin huippua. *Quetzalcoatlin* temppeli oli yhä keskeneräinen, mutta se oli jo massiivinen, sadetta huutava instrumentti, jonka Pacam nyt puhaltaisi soimaan.

Kansa kurnutti kuin miljoona pientä sammakkoa pyramidin ympärillä ylläyttäen jumalia antamaan sadetta, kun rummut yhtyivät uhripapin askeleihin. Huilunsoittajat kohottivat tunnelmaa kierrellen kansan keskuudessa. Kansan helinä voimistui, kun Pacam alkoi saavuttaa pyramidin huippua, jossa alttari sijaitsi.

Alttari oli yhä kattamaton, koruton raakile verrattuna siihen loistoon, mitä Teotihuacanin tasavallan temppelit tulevana aikoina uhkuisivat metropolin paisuessa. Pacam joutui kiipeämään rappuja, joita pitkin tavallisesti tulisivat kulkemaan vain uhreiksi päätyneet. Papisto käyttäisi pyramidin sisäpuolta kiertäviä portaita, jotka eivät olleet vielä valmiita. Paikalla oli vain syvä kuilu, johon raadot voitaisiin viskata seremonian päätyttyä. Rakennusurakkaa oli

kiirehditty, jotta saataisiin Jumalkuningas toimitetuksi jumalten keskuuteen. Kolmesataakuusikymmentäviisi rappusta lyötiin kokoon ennätysajassa, mikä vaati jokaisen työpanoksen. Jopa papisto sekoitti laastia työmaalla esimerkiksi. Ja talonpojat uhrautuivat kuin lehdenleikkaajamuurahaiset, jotka raatavat yhteiskunnan ja kuningattaren nimeen.

Paljon verta ja hikeä kului työmaalla, ja moni joutui kuolemaan jo ennen kuin valtavan uhrialttarin ensimmäiset kivenlohkareet saatiin kiskotuksi työmaalle. Temppleri rakennettiin varhaisen Teotihuacanin vaatimattoman kaksisataakuusikymmentäportaisen monumentin päälle. Auringon pyramidi, jota rakennettiin kymmenen *katunia*, oli myös pyhitetty *Quetzalcoatlin* nimeen vanhojen. Pyramidit rakennettiin portaittain tasanne kerrallaan. Maa-alleja tehtiin rampeiksi, joita pitkin suuret kiven lohkareet saatiin siirrettyä ylempiin tasanteisiin. Ihmiset noina aikoina tuppasivat lisääntyä aivan kuin kaniinit, jotka hekin muuten olivat melko jumalallisia otuksia viireyttään uhkuen. Työvoimasta ei ollut koskaan pulaa, ja orjiakin riitti lähitienoilta. Kun hekin vielä tuppautuivat sikisemään, oli jatkumo turvattu.

Pacam saavutti lopultakin pyramidin päälitasanteen ja soihdullaan sytytti uhrisavut palamaan. Samanaikaisesti sytyttivät papit temppelille vievän kadun laidoille soihtuja palamaan osoittaakseen jumalille kunnian tien, jota pitkin he kiipesivät *Xibalbaan*. Jumalkuninkaan saattue käveli samaisesti temppelin suuntaan tietä pitkin, jonka reunustat juuri sytytettiin valaisemaan aamunsarastusta. Linnut alkoivat myös mekastaa aamukasteen saapuessa. Oli vielä sähkipimeää, mutta viidakon meteli oli jo huumaava. Pyramidin portaat alkoivat jälleen kajahtella, kun Jumalkuningas aloitti vaivalloisen nousunsa alttarille. Hänellä oli monimutkainen ja raskas juhla-asunsa yllään. Häntä seurasi vielä kolmattakymmentä muuta hoviin kuulunutta jäsentä kädet sidottuina, pää painuksissa.

Uhripappi Pacam loi katseensa taivaalle, jossa *Xibalban herrat* tuikkivat vielä kirkkaasti. Aamunsarastusta ei vielä näkynyt. Kansa alkoi saavuttaa kovinta hurmostaan, kun yön edetessä nautitut erinäiset päihteen kohahdukset jatkoivat uuteen nousuun. Jumalkuningas ylsi viimeiselle portalle ja seisoi nyt ryhdikkäänä kansansa yläpuolella arvoisellaan paikalla, jylhän pyramidin huipulla. Kahdeksan keihäsmiestä kuului saattueeseen. He olivat varmistamassa, että jokainen alttarille noussut tyytyi kohtaloonsa. Heidän perässään kulki vielä

neljä pappia, uhripapin avustajia, joiden tehtävänä oli yleisesti vain pidellä tiukasti kiinni uhria raajoista ja taivuttaa hänet kuparalle alttarille. Pacam laski katseensa taivaalta, mutta ei rohjennut katsoa kuningastaan. Rystyset valkoisina Pacam puristi arvokasta uhriveistään.

Keihäsmiehet ristivät keihänsä Jumalkuninkaan takana. Jumalkuningas asettui arvokkaasti omin avuin kiviselle, kaarevalle alttarille selälleen odottamaan niin, että hänen päänsä ja jalkansa rotkotti rintaa alempana. Avustavat papit tarttuivat kuningasta jaloista ja käsistä, kullakin oli oma raaja pideltävänä. Pacam nosti veitsensä ilmaan, levitti molemmat kätensä taivasta kohti ja mutisi hiljaa jonkin lyhyen lorun *Chacille*. Kansa kiljui hurjana alapuolella kuin paholaisen *Xibalban Zitín* villitsemänä, verta janoten. Tuon verenhimon Pacam oli moneen kertaan aikaisemminkin veitsellään sammuttanut. Uskossaankin Pacam on kylmähermoinen ja laskelmoiva. Hän tuns *Zitín* olevan läsnä ja tanssivan kansan joukossa. Se vaati jo uhriaan. Tänäpäni veri vuotaisi, vaikka uhripappi itse katkoisikin puukkonsa kiveen ja kieltäytyisi toimestaan. Kansa ja papisto oli saatava kylläiseksi. Mikään ei ollut enää muutettavissa.

Pacam nostaisi nyt tuulenumala *Kukulkanin* lopullisesti valtaan ja tukahduttaisi samalla oman *Chac*-kulttinsa näiltä leveyspiireiltä. Ensimmäistä kertaa hän katui sitä, että oli jättänyt kauas taakseen *Chacín* kaakaopuut ja isänsä kastelukanavat. Hän lähti kauas *tolteekkien* maahan valuttamaan verta *Chacille*, sateentekijäksi Cuicuicoon. Tuotti tuskaa ja vaivaa taistella tiensä papiksi ja lisää sai sietää, kun tuli tiensä päähän. Pacam viilsi ensin itseään kylkeen aikaisempien uhriviiltojen seuraan. Viilto oli tavallista syvempi kuninkaan kunniaksi.

Xibalban herrat alkoivat vetäytyä taivaalta takaisin *Xibalbaan*. Aamun sarastaessa *Lahun Chan (Venus)* ilmestyi uhmakkaana taivaalle loistamaan kirkkaimpana. Se oli valmis viemään Jumalkuninkaan. Tottunein käsin, vailla vapinaa tai mitään epäroivia eleitä, kuin työläisen rutiinilla, Pacam avasi Jumalkuninkaan rintakehän kuin jänöjussin ja käden käänteessä leikkasi irti sydämen. Ikään kuin metsästäjä, joka heitti koiralleen saaliin sydämen, samaan henkeen puraisi uhripappi Pacam palan Jumalkuninkaansa sydäimestä. Kansa villiintyi hurmokseen, he huusivat niin lujaa, että Pacamin korvissa alkoi tinnittää. Pacamin hampaat olivat verestä mustat.

Kuningas oli yhä jännittynyt kaarelle. Papit joutuivat pitelemään kaikilla

mitättömällä voimillaan kiinni suuresta Kuninkaasta. Pacam näki *Zitin* ilmestyvän alttarille, mikä yllytti Pacamia viiltämään vielä lopuksi kuninkaan kurkun auki. Veri alkoi syöksähdellä alas portaita. Se virtasi kuin puro alas asti tahraten jokaisen rappusen pyhällä verellä.

Pacam leikkasi irti kuninkaan raajat, joista avustajapapit yhä pitivät kiinni, vaikka Kuninkaan ote oli jo herpaantunut. Raajojen katkettua neljä avustajapappia ryhtyivät pureskelemaan pitelemiään katkenneita raajoja. Näin korkearvoisen uhrin toimituksessa oli pappien syötävä osansa pyhästä lihasta. Ja veri valui heidän suunpielistään kuin villipedoilla.

Lahun Chan kiisi taivaan halki tuoden vanhan, liHAVAN auringon takaisin. Viidakon kaistaleet heräsivät täyteen huutoon, ja kansa oli kuin yhdeksännessä taivaassa. Aurinko yltyi porottamaan maissiviljelmiä. Seremonia ei ollut vielä ohi. *Lahun Chan* oli yhä näkyvissä vuorten välissä, suorassa linjassa pyramidin huipun tasalla. Kuninkaan seurue oli myös saatettava matkakuntoon.

Toinen toistaan kauniimpia neitoja asteli alttarille palvoen Jumalkuningastaan. He polvistuivat alttarille kuin ehtoolliselle, ja pappi käveli heidän selkensä taakse, jottei näkisi heidän kauniita kasvojaan. Armottomasti uhripappi Pacam viilsi heidän kurkkunsa auki, jokaisen vuorollaan, kuin he olisivat vain parvi kalkkunoita, lausuen matalalla äänellä lyhyen uskonnollisen värssyn jokaiselle erikseen. Naisten sydämet hän jätti rauhaan ja pyyhki uhriveitsensä kuivaksi jadeveistoksin koristeltuun lannevaatteeseensa.

Kansa alkoi saada tarpeekseen moisesta *Zitin* mässäilystä. Suurimmalle osalle riitti kuninkaan veri (se kun tosiaan riitti kulkemaan portaat alas asti), eivätkä he enää halunneet katsoa, kuinka Pacam veisteli kauniita neitoja, vielä senkin jälkeen jokusen pakollisen tärkeämmän virkamiehen ja tietenkin kuninkaan neuvonantajat. Liika oli liikaa jopa juhlapyhänä. Ihmiset käänsivät pois katseensa. Vain harvat kestivät vielä pitää katseensa alttarissa nyt, kun *K'in* valo jo valaisi punaisia rappusia, eikä *Zitin* enää ollut läsnä.

Alttarille tuotiin nyytti, johon oli käärittynä kaksi poikavauvaa. Heidän mukaansa oli laitettu kaksi kurpitsaa, jotka olivat poikien kokoisia. Pacam ilahtui kurpitsaista ja nyökkäsi yhdelle apulaispapilleen, joka oli silmin nähden rauhaton. Pacam pystyi miltei erottamaan hänen sydämenlyöntinsä rumpujen kumahduksista ja kansan pauhusta huolimatta.

Minulla on tarina kerrottavana. Tarinani ei ole kummoinen, mutta kertomisen arvoinen. Se on minun oma tarinani, elämäkertani, tarina sodasta ja rakkaudesta (rakkaus näyttelee siinä hyvin pientä, lähes olematonta osaa), unohtumattomista seikkailuista, ystävytydestä, petoksesta ja verisestä uskonnosta.

Ensimmäisessä koodeksissa (jota parhaillaan pidät käsissäsi ja ihmettelet, ovatko nämä vaikeaselkoiset glyyfit ja niihin tutustuminen vain kallisarvoisen aikasi haaskausta, saattaa olla, sitä en voi luvata...) aloitan tarinani kaukaa menneisyydestä. Palaamme takaisin niihin aikoihin, joista minulla ei ole lainkaan muistikuvaa, koska olin vielä tuolloin rintaruokinnassa, ja suurissa rooleissa ovat enoni, Pacam uhripappi, ja paljon myöhemmin kuvaan astuu veljeni Ixbalanque. Omaan elämäni perehdymme vasta toisessa koodeksissa.

ISBN: 978-952-498-902-2

www.bod.fi

